

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

**Lege privind aprobarea ORDONANȚEI DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului
nr.63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material
categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc
de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum
și unele măsuri de distribuire a acestuia**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

a) Conform Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, în anul 2018, aproximativ 3.2 milioane de persoane se aflau în deprivare materială severă (DMS), iar obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020.

b) Programul de Guvernare – Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, punctul III. Modernizarea sistemului de asistență socială – Măsura: Evaluarea măsurilor de sprijin pentru acordarea de beneficii persoanelor vulnerabile din punct de vedere economic, în scopul scoaterii a 1,5 milioane de persoane din starea de deprivare materială severă.

2.2. Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022, cu modificările și completările ulterioare, privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin materialategoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia, s-a reglementat acordarea unui sprijin financiar pentru categoriile vulnerabile ale populației.

Sprijinul material prevăzut prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022 este suportat din bugetul de stat și din fonduri externe nerambursabile în cadrul Programului Incluziune și demnitate socială aferent perioadei de programare 2021-2027 și al Programului operațional Ajutorarea persoanelor dezavantajate (POAD), cu respectarea regulilor de eligibilitate aplicabile și în limita sumelor alocate cu această destinație.

Sprijinul financiar constă în acordarea sumei de 250 lei, din 2 în două luni, pentru acoperirea unei părți din cheltuielile cu hrana (alimente și/sau mese calde) și se acorda sub forma unor tichete sociale, pe suport electronic.

Tichetele sociale, pe suport electronic, pentru achiziționarea de produse alimentare și/sau mese calde se acorda până la data de 31 decembrie 2022, anumitor categorii de persoane vulnerabile și familii, denumiți beneficiari, conform prevederilor de la art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022.

Această inițiativă este cea mai importantă de acest gen derulată până acum în țara noastră, cu un impact deosebit la nivelul grupurilor vulnerabile, măsurile luate contribuind în mod real și direct la creșterea calității vieții lor și la diminuarea considerabilă a riscului de excluziune socială.

În acest context, având în vedere amplificarea cu impactul crizei energetice asupra cetățenilor vulnerabili a elementelor contextuale care au determinat necesitatea luării unor măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, este necesară asigurarea continuității acordării sprijinului persoanelor vulnerabile după data de 31.12.2022, având în vedere că în lipsa unor măsuri concrete și rapide s-ar vulnerabiliza și mai mult categoriile de persoane vizate de prezenta propunere de act normativ, prin creșterea riscului de sărăcire extremă.

Prin prezentul act normativ se propune prelungirea măsurii până la data de 31.12.2023, pentru acordarea a încă 6 tranșe de sprijin material în valoare nominală de 250 lei, odată la două luni, categoriilor de beneficiari prevăzute de art.3 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.63/2022.

Elementele menționate mai sus vizează interesul public, sunt o prioritate a Programului de guvernare, iar pentru a asigura îndeplinirea obiectivului asumat de evitare a riscului de deprivare materială severă, precum și riscul de sărăcire severă pentru persoanele vulnerabile vizate de actul normativ, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență și modificarea, în consecință a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, cu modificările și completările ulterioare, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia.

2.3. Schimbări preconizate

Întrucât obiectivele Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 440/2022, în anul 2018, sunt proiectate până în anul 2027, respectiv ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului persoanelor aflate în deprivare materială severă cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020,

Ținând cont de faptul că emiterea și distribuirea suporturilor electronice pentru tichete sociale a fost demarată pentru acordarea sprijinului financiar începând cu o prima transa în luna iunie 2022, urmând ca transa a-IV-a să fie acordată în luna decembrie 2022,

În considerarea faptului că întreruperea acordării sprijinului ar readuce categoriile de persoane vizate de prezenta ordonanță de urgență, în risc de sărăcire extremă,

Având în vedere că în lipsa unor măsuri concrete și rapide s-ar vulnerabiliza și mai mult categoriile de persoane vizate de prezenta propunere de act normativ, prin creșterea riscului de sărăcire extremă

Întrucât prin liberalizarea prețurilor la energie ca măsură impusă la nivel internațional și european se menține trendul de creștere a prețului la energia electrică, gazele naturale, precum și la combustibil, cu un impact atât asupra creșterii prețurilor la utilitățile publice pentru populație, precum și asupra creșterii prețurilor la bunurile de consum, determinând în principal o scădere a standardului de viață al populației și în special a puterii de cumpărare a persoanelor cele mai vulnerabile,

Având în vedere categoria de persoane care face obiectul acestor măsuri, ale căror venituri se situează sub limita minimă, dincolo de care pot interveni marginalizarea socială și sărăcia,

În scopul de a evita excluderea socială a categoriilor de persoane și familii, beneficiare a sprijin material, denumit Sprijin pentru România,

Luând în considerare necesitatea de a îmbunătăți sistemul de protecție socială în concordanță cu prioritățile naționale, astfel încât să fie încurajată solidaritatea cu persoanele cele mai vulnerabile, pentru asigurarea unui venit minim de subzistență, avându-se în vedere situația economică și socială din România în contextul mondial actual,

Având în vedere că prețurile la utilități, precum și cele la bunurile de larg consum au fost puternic influențate de creșterile prețurilor la energie electrică, gaze naturale și combustibili, determinând creșterea ratei inflației, cu impact semnificativ asupra standardelor de viață ale persoanelor vulnerabile,

Ținând cont de faptul că este necesară intervenția rapidă a Guvernului cu măsuri prin care să combată efectele creșterii prețurilor și a nivelului inflației,

Întrucât reglementarea propusă nu poate fi adoptată printr-un alt instrument legislativ care să permită susținerea rapidă a consecințelor sociale negative generate de creșterea prețurilor,

Prin prezentul proiect de act normativ se propune modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia, astfel:

- Modificarea articolului 1 alineatul (1): măsurile temporare, constând în unui sprijin material, denumit Sprijin pentru România, se acordă până la data de 31 decembrie 2023,

- Modificarea articolului 3 alineatul (1), literele a) - e) prin actualizarea cu procentul de majorare a pensiilor de 12,5% de la 1 ianuarie 2023 pentru lit a)și b) , iar pentru lit c) si d) s-a procedat în mod similar prin majorarea pragului de venit cu 12,5%

- modificarea art. 1 alineatul (1) în sensul prelungirii duratei de instituire a măsurii de acordare a sprijinului, pana la data de 31.12.2023;

- modificarea art. 4 alineatul (2), literele d)-f), prin precizarea ca aceste articole se refer la anul 2022;

-adaugarea la art. 4 a alineatului (2), a literelor d¹), e¹ si f¹), cu prevederi valabile pentru anul 2023;

-modificarea art. 13 alin. (3) , în sensul că serviciile de utilitate publică de etichetare, colectare și distribuție pe baza listelor de beneficiari comunicate periodic aferente tichetelor sociale pe suport electronic vor fi realizate de către Compania Națională „Poșta Română” - S.A., în baza convenției încheiate cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la o valoare maximă de 20.000.000 lei;

-modificarea art. 17 alineatul (1), în sensul actualizării bugetului alocat măsurii temporare „Sprijin pentru România”, pentru perioada 01.06.2022 – 31.12.2023, acordată prin intermediul tichetelor sociale pe suport electronic, cu sursă de finanțare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, precum și din fonduri europene nerambursabile, în conformitate cu regulile de eligibilitate și normele comunitare și naționale aplicabile Programului Incluziune și demnitate socială și Programului operațional Ajutorarea persoanelor dezavantajate;

-modificarea art. 20 alin. (3) având în vedere prelungirea duratei de implementare a operațiunii până la data de 31.03.2024;

-În tot cuprinsul Ordonanței de urgență se actualizează denumirea și numărul Priorității 9. Ajutorarea persoanelor defavorizate, în Prioritatea 10. Ajutorarea persoanelor defavorizate.

2.4. Alte informații*)

Secțiunea a 3-a ***Impactul socioeconomic***

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

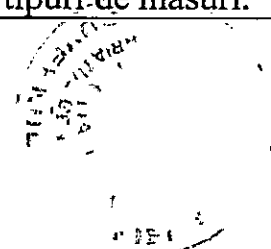
Se facilitează accesul la sprijinul material

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4. Impactul macroeconomic

Bugetul măsurii temporare „Sprijin pentru România”, acordată prin intermediul tichetelor sociale pe suport electronic pentru perioada 01 iunie 2022 – 31 decembrie 2022, a fost stabilit la suma de 3.100.000 mii lei, cu sursă de finanțare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și parțial din fonduri europene nerambursabile, respectiv din cadrul Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială și Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate, în suma maximă 1.338.800 mii lei, în conformitate cu regulile de eligibilitate și normele europene și naționale aplicabile Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială și Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate și în conformitate cu sumele aprobate de Comisia Europeană pentru aceste tipuri de măsuri.

Având în vedere Convenția încheiată cu Poșta Română, în sensul extinderii perioadei de implementare, bugetul aferent distribuției suporturilor electronice se stabilește la o valoare maximă de 20.000.000 lei pentru implementarea programului național.

Valoarea suplimentării pentru perioada 01 ianuarie 2023 – 31 decembrie 2023 se stabilește la suma de 3.181.200 mii lei, cu sursă de finanțare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și parțial din fonduri europene nerambursabile, respectiv din cadrul Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială, în suma maximă de 1.804.500 mii lei, în conformitate cu regulile de eligibilitate și normele europene și naționale aplicabile Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială și în conformitate cu sumele aprobate de Comisia Europeană pentru aceste tipuri de măsuri.

Prin modificarea propusă, Bugetul total aferent măsurii temporare „Sprijin pentru România”, se stabilește la suma de 6.281.200 mii lei, cu sursă de finanțare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și parțial din fonduri europene nerambursabile, respectiv din cadrul Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială și Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate, în suma maximă de 3.143.300 mii lei, în conformitate cu regulile de eligibilitate și normele europene și naționale aplicabile Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială și Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate și în conformitate cu sumele aprobate de Comisia Europeană pentru aceste tipuri de măsuri.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul

3.9. Alte informații

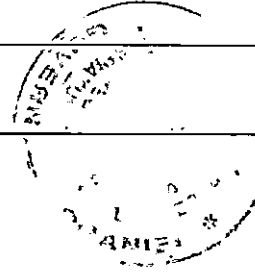
Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

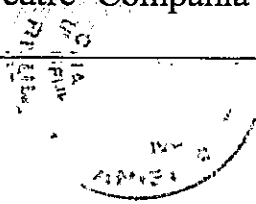
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor or bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	0	- 1.376.700	0	0	0	- 1.376.700
a) buget de stat	0	- 1.376.700	0	0	0	- 1.376.700
b) bugete locale						

4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor or bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcul detaliat privind fundamen tarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor or bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul						
4.8. Alte informații Din bugetul de stat, se suportă diferența dintre valoarea totală a măsurii de sprijin și sumele ce urmează a fi decontate din fonduri europene nerambursabile în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială, la care se adaugă costurile cu etichetarea, colectarea și distribuția tichetelor sociale pe suport electronic de către Compania Națională „Poșta Română” SA.						

Valoarea maximă de 20.000.000 lei pentru implementarea programului național alocată pentru serviciile poștale prestate potrivit Convenției încheiate cu CN Poșta Română SA este inclusă în suma de 6.281.200 mii lei aferent măsurii temporare „Sprijin pentru România”.

Până în prezent nu au fost decontate sume în cadrul măsurii temporare „Sprijin pentru România”.

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Ordin al ministrului muncii și solidarității sociale pentru aprobarea modelului cererii, al declarației pe propria răspundere precum și al situației centralizatoare, în vederea acordării tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Nu este cazul

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1344/2022 și de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.7711/2022.
Consiliul Concurenței a transmis adresa nr.17379/2022.

6.6. Alte informații

A fost solicitat punct de vedere de la Curtea de Conturi a României, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal și Consiliul Concurenței.

Consiliul Concurenței a formulat observații prin adresa nr. 17379/28.11.2022, referitor la care Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a transmis răspuns prin adresa nr. 572/2022.

Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a transmis faptul că nu are observații și propuneri, prin adresa nr. 20620/29.11.2022.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 25.11.2022.

S-a primit un umăr de - observații.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

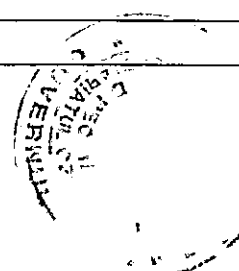
Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ

